

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło

w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Uniwersytetowi w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 15 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 4 listopada 2021 r., sygn. akt I ACa 669/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążania pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz powoda w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Pozwany Uniwersytet w K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 4 listopada 2021 r., którym w sprawie o zapłatę z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 4 lutego 2020 r. apelację oddalono.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik pozwanego wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania powołując się w uzasadnieniu po pierwsze, na potrzebę wykładni

przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, to jest: 1) art. 84 § 1 i 2 w zw. z art. 88 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, i udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy brak informacji w ogłoszeniu o planowanym zbyciu nieruchomości w drodze przetargu, niezamieszczenie informacji o podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mogło stanowić podstawę do uchylenia się od złożonego oświadczenia woli, z powołaniem się na błąd, określony w art. 84 k.c.; 2) art. 14 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, i udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy uchwała rady gminy o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa przeznaczenie nieruchomości pozostających w granicach obszaru objętego projektem planu; 3) art. 84 § 1 i 2 w zw. z art. 88 k.c., w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, i udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy przeznaczenie nieruchomości w ofercie jej sprzedaży mogło określać inny cel, niż ustalony w ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanej dla tej nieruchomości; a po drugie na oczywistą zasadność skargi, w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną wykładnię, a to wobec: 1) nieprawidłowego stanowiska Sądu Apelacyjnego w Krakowie, zgodnie z którym strona pozwana powinna w ogłoszeniu o przetargu wskazywać na wszystkie okoliczności dot. nieruchomości, choćby wynikały one z ogólnodostępnych uchwał rady gminy, w tym o przystąpieniu przez tę radę w drodze uchwały intencyjnej podjętej w sprawie przystąpienia do uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 2) rażącego naruszenia art. 4 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż wydana i ostateczna decyzja o warunkach zabudowy dla nieruchomości nie określa jej przeznaczenia, a jest ono określone w uchwale rady gminy o przystąpieniu do uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 3) rażącego naruszenia art. 84 i 88 k.c., poprzez uznanie, że w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy powód jako profesjonalista na rynku nieruchomości mógł skorzystać z uchylenia się

od skutków złożonego oświadczenia woli z powodu niewskazania przez pozwanego w ogłoszeniu przetargowym o sprzedaży nieruchomości faktu podjęcia przez Radę Miasta K. uchwały o przystąpieniu do uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującej sprzedawaną nieruchomość;

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie wypełnia ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne;
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów;
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

We wstępie rozważań należy w pierwszej kolejności stwierdzić, że pełnomocnik strony pozwanej w rekomendowanej Sądowi Najwyższemu skardze kasacyjnej wprawdzie zawarł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania, powołał się na przesłanki przedsądu wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt.: 2) i 4) k.p.c., wskazując, jakie okoliczności wchodzą w rachubę, to jednak w konstrukcji skargi, jako sformalizowanego pisma procesowego nie zawarł odrębnej jednostki redakcyjnej w postaci uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Poprzestał jedynie na wyodrębnionym rozdziale skargi zatytułowanym „uzasadnienie podstaw kasacyjnych”, obejmującym kilka punktów, z których jeden jest posumowany stwierdzeniem, iż „wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest zatem w pełni zasadny”. W efekcie należało przyjąć, iż intencją

skarżącego było zaprezentowanie Sądowi Najwyższemu uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania właśnie w takiej formie.

Odnosnie do wskazanej przez pełnomocnika pozwanego przesłanki z art. 398⁹ §1 pkt. 2) k.p.c., to znaczy potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości: art. 84 § 1 i 2 w zw. z art. 88 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że zaprezentował on Sądowi Najwyższemu trzy pytania zakładając, że ewentualna odpowiedź na nie przez ten Sąd usunie rzekome wątpliwości związane z ich interpretacją. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w związku z powołaną powyżej przesłanką tzw.: przedsądu kasacyjnego stwierdzono, że powołanie się przez skarżącego na tę przesłankę wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni lub jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07). Na skarżącym ciąży obowiązek przedstawienia wyodrębnionej i pogłębionej argumentacji prawnej, wyszczególniającej dostrzegane przez stronę poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08). Przenosząc rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy zauważyć, że strona pozwana nie wykazała skutecznie, że przywołane przez nią przepisy wywołują zastrzeżenia interpretacyjne. Sformułowane przez nią pytania, których adresatem jest Sąd Najwyższy w istocie dotyczą sytuacji, w której możliwe byłoby ewentualne oddalenie powództwa. Nadto wskazane przez skarżącego wątpliwości w zakresie wykładni przepisów, o których mowa wyżej stanowią *sui generis* polemikę z motywami rozstrzygnięcia zawartymi w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Stanowią więc nie zagadnienie uniwersalne i abstrakcyjne ale próbę dokonania subsumpcji przez Sąd Najwyższy przepisów o wadach oświadczenia woli (błędzie) na tle ustalonego stanu faktycznego. W tym aspekcie uszło uwagi skarżącego, że skarga kasacyjna jest tym środkiem zaskarżenia, którego uwzględnienie i

merytoryczne rozpoznanie przez Sąd Najwyższy jest możliwe wówczas, kiedy przemawiają za tym względy o szczególnej doniosłości, wykraczające poza indywidualny interes skarżącego. Nakładając, natomiast, na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie.

W dalszej kolejności należy stwierdzić, że nie została dowiedziona także przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt. 4) k.p.c. Skarżący upatruje bowiem oczywistą zasadność jego skargi w szczególności, w rzekomych nieprawidłowościach Sądu Apelacyjnego w Krakowie odnośnie do interpretacji wskazanych w skardze przepisów (art. 4 ust 2 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i art. 84 i 88 k.c.), przez ten Sąd oraz co do poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Zgodnie, natomiast, z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob.m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12). Tymczasem okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia, która uzasadniałaby zasadność wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się rażącego naruszenia powołanych przepisów,

widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa. Wypada również ubocznie przypomnieć, że stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Sąd Najwyższy nie dopatrył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Mając powyższe rozważania na względzie orzeczono, jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art.102 k.p.c.

[SOP]

[ms]